

Nyhet från greppa.nu

Så tycker baltiska lantbrukare om övergödning

De flesta tillfrågade lantbrukare i Estland, Litauen och Polen tror att det är läckande gödselvårdsanläggningar som övergöder vattnet mest. I samma intervjuundersökning avslöjas skillnader mellan länder i hur lantbrukare ser på sin roll som företagare och sitt ansvar för miljön.

Foto: Mårten Svensson

Lantbrukarna i Polen, Litauen och Estland efterlyser ekonomiskt stöd för de investeringar lagringen av stallgödsel kräver.

I det stora EU-projektet Baltic Compass har 22 olika rådgivnings- och bondeorganisationer, myndigheter och universitet runt Östersjön samarbetat. En mängd aktiviteter har genomförts och rapporter har skrivits om uthållig matproduktion och Östersjön. I en av projektets studier har lantbrukare i fyra avrinningsområden i Estland, Litauen, Polen och Sverige intervjuats. Intervjuernas mål har varit att förstå lantbrukares kunskap om och inställning till växtnärläckage. Detta i syfte att bättre kunna skraddarsy rådgivning och information.

Medvetna bönder

I den första frågan fick lantbrukarna svara på om de menade att vattnet i trakten var rent i bred bemärkelse, avseende både bad- och dricksvatten och vatten för fiske. De svenska lantbrukarna utmärkte sig genom att det bara var 29 procent som tyckte att vattnet var bra i trakten. I övriga länder var det betydligt fler som var nöjda med vattnet.

KÄLLA: Baltic Compass.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-09-03 >>](#)

Stallgödselspridning är en svag länk på gårdar i Östersjöområdet

[2013-03-19 >>](#)

Lönsamt rädda Östersjön

[2013-01-15 >>](#)

Östersjöåtgärdernas top 25

[2012-09-11 >>](#)

Kväve och fosfor till Östersjön nere på 1950-talets nivå

[2012-06-14 >>](#)

Forskare framhäver miljörådgivning till lantbrukare

greppa näringen

Det är svårt att veta vad svaren innebär. Är skillnaden i svaren ett uttryck för faktiska skillnader i hur ”smutsigt” vattnet är eller speglar det istället lantbrukarnas uppfattning om hur vattnet mår? Och avses det lokala vattendraget eller närmsta kuststräcka? Hursomhelst så skriver forskarna bakom studien att svaren visar att lantbrukarna har en hög medvetenhet om hälsan hos sitt lokala vatten.

Vill ha stöd till gödselvårdsanläggningar

På frågan vad som mest påverkar den lokala vattenkvaliteten skiljer också svaren mellan länderna. I Polen, Litauen och Estland är det tydligt att lantbrukarna tror att läckande gödselvårdsanläggningar påverkar. Samtidigt efterlyser dessa lantbrukare ekonomiskt stöd för att klara den nödvändiga utbyggnaden för att kunna lagra stallgödsel på ett bra sätt.

Av de tillfrågade svenska lantbrukarna menade istället hela 64 procent att vattenkvaliteten påverkas mycket av tidpunkten när gödsel sprids och vädret vid det tillfället. I de tre andra länderna var det bara mellan 30 och 40 procent som trodde att det hade stor påverkan.

Bara företagare eller företagare och förvaltare?

Ett intressant resultat av studien är hur lantbrukarna svarade på frågan om hur de såg på sin roll som lantbrukare och sitt ansvar för miljön. Där upptäcktes en ganska stora skillnad i hur stor andel som såg sig som företagare med miljön som en sekundär sak, och de som såg sig som företagare och *samtidigt* som förvaltare av mark och landskap. I Litauen och Polen verkar de vara mer hard core-företagare där 54 och 52 procent svarar att det är företagande som gäller. På samma fråga i Sverige svarade endast 26 procent att de såg sin roll på detta sätt. Här svarade 39 procent att de såg sig som ”land manager” – de ser sig alltså som både företagare och förvaltare.

[Markus Hoffmann](#)

Foto: Erik Karlsson

Bland de svenska lantbrukarna var det betydligt färre som ansåg att traktens vatten var bra än bland kollegorna i Estland, Litauen och Polen.

Foto: Mårten Svensson

Hela 64 procent av de tillfrågade i Sverige menade att tidpunkt för och väder vid gödselspridning har stor påverkan på vattenkvaliteten.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

greppa näringen